

Redactiunea

se află în

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.
Scrisorile nefrancate nu se primescu decât numai de la corespondenții regari ai „Federatiunii.” Scrisori anonime nu se publică. Articlii trimisi și nepublicați se voru arde si numai la cerere expresa se returnă.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, commercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

B.-Pest'a, 6 Juniu 25 Maiu, 1875.

Atâtul terminulu alegerilor gene-
rale a deputatilor, cătu si diu'a de-
shiderii sessiunei viitorie a camerei
ung. sunt fissate prin decretul reg. si
ordinatiunea minist. ce publicam mai
la valle; campania electorale dara e
deschisa, cu tote acestea miscarile elect.
nu sunt asta data astă de agitate; că si
la alegerile sessiunilor trecute, pote
că lupt'a intre partite se va incinge
numai de acum, inse aceea asta data
nu va mai fi astă de essacerbata, pre-
sum fusesse alta data, parte pentru că
sou'a lege elect. applicata cu tota rigo-
rea, impune reserve, ba insufia temere
tortesilor; parte pentru că alegatorii,
după atâte mari promisiuni a candida-
torilor si facia cu tristele resultate,
iunsera la unu indifferentismu, ce ur-
neza naturalminte după ori ce espan-
sione disproporțiunata. Dupa Scirile ce
josescu d'in provincia, se prognostica
iungere deplina partitei liberali, ca-
rei-a numai oppositiunea d'in drepta
(Sennyeistii) i disputa terrenul colo,
mai alessu in partile super. alle-
terei, unde Slovacii si-ar fi datu cuven-
tul a sprinzi preste totu pre deputati
Sennyeisti. Se crede că acesti-a voru fi
sprinzipi si de clerulu catolicu, dar sè
scie că influenti'a acestui-a la alegeri au
fostu pana acum forte neinsemnatu, fia
că nu are trecere la poporu, fia că nu
vre sè se amestece d'a dreptulu in lupte
electorale, precătu timpu nu este a-
menintiatu de vre o furtuna d'in partea
guvernului. — D'in cercurile elect. rom-
aneschi prea pucinu se aude, éra ceea
ce se aude este intristatoru, căci ne face
presupunem totala neinteressare
d'in partea alegatorilor rom. Asiá d.
e. in com. Carasiului, unde alegatorii
rom. in tote cercurile elect. au majoritate
ecrasante, precum n'a mai avutu, strai-
nii si-punu candidatur'a pre intrecute
ca si candu candidati rom. neci nu ar
essi-te. De altmintrea assemenea appu-
cature s'a mai vediutu si in urma im-
bulditorii a remasu pre diosu.

Intelligentia rom. si-va face, cre-
demu noi, detorinti'a indemnandu pre
alegatori sè alege pre ffi ci mai pro-
batu, cei mai devotati si cei mai lumi-
nati ai natuinei. Sè credia, si sè o scie
d'insii, că numai estu-modu voru lucru
in interessulu natuinei, allu patriei, ba
chiaru si allu guvernului.

Conflictulu franco-prussianu este
inlaturatu, precum se scie, prin intre-
venirea Angliei si a Russiei, dar diariile
nu inceta d'a-si implé colonnele cu felu
de felu de impartesfri a supr'a descope-
ririlor guvernului anglezescu facute
in camera, — in urma, d'in tote căte se
publicara resulta că Bismarcu este unu
angeru si că numai generalii prussaci
ar fi securatru armele, la spatele lui
Bismarcu, fără ca acestu-a sè fia avutu
cei mai pucini cunoscintia despre com-

plotulu loru in contr'a pacii, unic'a
preoccupatiune a omului de ferru si
sange. Adeca strugurii au fostu asta data
preacri pentru vulpoiul de Bismarcu.
Originea allarmaturei dateza de la intre-
vederea lui Franciscu Iosifu cu Victoru
Emmanuilu, care dedesse occasiune di-
plomaticei prusse d'a visă infintiarea unei
lige catol. intre Austria, Italia si Francia
in contr'a protestantei Germanie. Fric'a
e buna pentru omulu sanatosu. Sè gra-
tulamu Europei, că pacea ei nu depinde
numai de la bunu placulu dlui Bi-
smarcu.

Prin Rescriptulu reg. d'in 14
Maiu, a. c. relativu la *organisatiunea
congressului beser. gr. or. serbescu*, se
deslega in fine cert'a ce tiene aprope de
doue decennie. Noulu statutu de orga-
nisatiune estinde autonomia besericiei
greco-orientale serbesci, restringe po-
testatea ierarchiei, estinde drepturile
mirenilor si pune margini ingerintiei
coronei si a consiliarilor sei. Vomu
public a statutulu intregu. — Fericitamu
pre frati nostri serbi. O de am pote
vede odata organisata si provinci'a
beser. a Rloru greco-catolici. Dii labori-
bus omnia vendunt.

Ministrul de interne au indrumatū
tote comitetele electorale ca sè nu insar-
cine bugetulu statului cu spese pentru
localitatile electorale, éra de nu s'ar po-
te incungiá ici, colo, assemene spese.
sè se cera prealabil'a invoie a ministrului.
Totu min. de interne au invitatu
jurisdictiunile sè vegheze, ca in tim-
pulu alegerilor sè nu se faca agitatiuni
in contr'a statului, sè nu se intempe
fapte illegali, turburari, etc. si se incul-
ce poporatiunilor observarea celloru
prescrisse in § i 96—161. Art. de lege
XXXIII. 1874.

La tote ministeriele se lucreaza cu
staruintia la proiecte de legi ce se voru
presenta camerei in sessiunea cea mai
deaprope. Guvernulu se va margini la
acele proiecte de legi cari se potu ter-
miná in sessiunea annului antâiu, care
inca nu va mai durá, ca in sessiunile
trecute căte 10 lune, ci multu 6 lune.

Diarialui „Romanulu” a dou'a ora
i e oprita intrarea in paradisulu
Ostrungurescu, fără ca sè se scie caus'a
disgrathei, ba neci atât'a nu se scie inca
ore guvernulu ung. au opritu intrarea
lui si atunci firesce numai pentru terri-
toriulu coronei ung. sè ca oprirea s'a
facutu prin ministeriulu comune allu
monarchiei si in acestu casu oprirea ar
avé valore pentru intregu territoriulu
monarchiei. Noi banuim că si asta data
că si in rondulu trecutu, numai de pre
territoriulu ung. s'a opritu acestu diariu,
care, nu scim cu au potutu pec-
catul in contr'a Ungariei mai greu de-
cătu alte diarie straine, intra cari unele
chiaru d'alle fratiloru Siamesi de pre-
ste riulu Lait'a. Measurele proibitive in
cestiune de presa sunt forte odiose si
numai guvernele despotice se servescu
de elle, dar aceste inca numai celle per-

sonali, cum eră d. e. allu lui Napoleonu,
sè cum este allu Tiariloru de la nordu.
In Ungari'a, press'a se buceura de mul-
ta libertate, guvernulu insu-si suffere
multe si dese attacuri cătu se pote de
violente d'in partea pressei, si totu nu-si
perde cumpetulu; ne miràmu dara multu,
că ministeriulu ung. au recursu la a-
cestu espedientu si numai in contr'a
„Romanului”, éra in contr'a diarielor
„Nova Pressa libera” si „Tageblatt” au
remasu cu a denintiarea fără a se espune
ridicolului d'a o si essecutá. Trebuie
că guvernulu ung. au facutu vre o pla-
cere cellui de la Buccuresci căci alt-
mintre cu anevoia ni-am poté splicá a-
césta enigma. Că diariisti, cauta sè repro-
bàmu assemene mesure ori de unde ar
proveni. Natiunea romana preste totu, si
Romani'a particularminte sunt attacate
forte adese ori de mai multe diarie nem-
tiesci si unguresci, fără ca guvernulu Ro-
maniei sè li opresca intrarea in Romani'a,
si bine face, pentru că nu acestu-a e
mediulocalu d'a le infrená, ci comba-
tere totu pre callea pressei, apoi nea-
deverurile se combatu elle pre sine. —
Cu asta ocazie nu potem sè nu tra-
geam' attentiona guvernului Romaniei
a sun' a unui inconvenientu cear trebui
sè se inlature, si acestu-a e că noi cesti
d'incece platim u de la fia care esemplari
de diariu d'in Romani'a, si numai
d'in Romani'a, căte 3 cruceri (5
bani) precandu pentru diariile d'in Aus-
tro-Ungari'a nu se platesce nemica in
Romani'a. Nu intellegemu acestu-a dupa
conventiunea postale ce essiste intre
ambе statele vecine. Precandu era Dl.
Szlávy ministru de finançie allu Unga-
riei lu intrebassemu, dar n'au sciutu sè
dee respunsu multiamitoriu, ci s'au
marginitu a dice, că pretiulu timbrului
pentru diariile straine cauta sè se pla-
tesca, fiindu acestu-a „affacere finan-
ciaria”; atunci inse cum se face, că in
Romani'a nu se redica tac'sa timbrului
de la diariile straine? In Romani'a lu-
cru se considera ca „baccatelu”, pre-
cum si este, éra la noi „vessatiune”, că-
ci acei pucini cruceri ce intra in vistie-
ria statului, dieu, nu merita a fi so-
cotiti.

M. Sa imp. si apost. reg. emise cu dat'a
25. Maiu, a. c. urmator'a ordinatiune
cătra tote jurisdictiunile tierrei:

„Noi Franciscu-Josifu I. etc.

Iubiti creditiosi!

Fiindu detorinti'a nostra de domitoru
a veghiá asupr'a accuratei essecutari a
legilor

conformu §. I. art. de lege IV. a. 1848.
si dupa ce interesele spirituali si materiali
a tierrei ceru imperiosu deslegarea mai multu
cestiuni pendinti:

la propunerea consiliului nostru mini-
steriale am ordonat a se convoca magnatii
si deputatii tierrei la diet'a ce se va de-
schide in Budapest'a in diu'a de 28. Augu-
stu an. cur.

Prin urmare, Ve insarcinamu, ca fără
amanare sè luati tote measurele căte se ceru

Pretiulu de Prenumeratione:
Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.
Pre siesse lune . . . . . 5 „ „ „
Pre annu intregu . . . . . 10 „ „ „

Pentru Romania:
Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „ „

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbrale
pentru fiecare publicatiune separa-
ratu. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu esemplar costă 10 cr.

Conchiamare.
Nr. 101.—1875.

Comitetulu Associatiunei Transil-
vane pentru literatur'a rom. si cultur'a
poporului rom. avendu in vedere unele
impregiurari de influintia considerabila
si inevitabila asupr'a celloru mai de a-
prope affaceri alle Associatiunei, ivite
pre neasceptate in decursulu anului
acestui-a — decise in siedint'a sa estra-
ordinaria de la 26. lunei curente, a invi-
tat pre subscrissulu presidiu, că pre
bas'a si dupa dispositiunea §-lui 21. din
Statutele Associatiunei, aprobatte prin
Preainalt'a decisiune maiestateca de la
6. Septembre 1861. si emanate prin emis-
sulu escelsului Guvern'u r. transilvanu
de la 26. Septembre 1861. N. 7693, sè
conchiamae una adunare generala *estra-
ordinaria* a membrilor Associatiunei.

Correspondfiendu deci subscrissulu
presidiu amentitei invitatiuni, conchiamae
prin acest'a pre bas'a si in poterea §-lui
susu citatu adunarea generale *estra-
ordinaria* a Associatiunei pre dîu'a de 6/18
Juliu, 1875. in cetatea Alb'a-Jul'a (Bel-
gradu) si roga pre toti onorabilii mem-
bri ai Associatiunei a concurge si a par-
icipat la acesta adunare.

De la presidiulu Associatiunei Tran-
silvane pentru literatur'a si cultur'a po-
porului rom.

Sabiin, 28. Maiu 1875.

Jacobu Bologa Ioanne V. Russu

V.-Presiedinte Secret. II,

Blasiu 31. Maiu.

Conferint'a d'in Sabiniu a tenu tu de
căte-va septemane intru nespusa cordare si
pre unguri si pre romani.

Unguri se legau in sperarea, că po-
litic'a loru cea scalciata, ce urma cu conse-
cinta tote regimile unguresci intru acesti
7—8 anni si cellu de acum voiesce a o im-
pinge pana estremu, va fi incuiintiata si din
partea Romanilor si asiá de la Posionu
pana la Oituzu tota lumea se va ameti de
palavrele regimului porecliti liberales si va
intrá in apele lui. Oppositiunea passiva a
Romanilor va cadé — cugetau dinsii de
vorbole intimidatorie si pucinu politico alle
ministrul de interne, numit: pap'a d'in
Dobritinu, pre cumu spuau că murii Eri-
conului cadiusse odeniora de trompetele po-
piloru evreesci. Magiarii tineau că a mana,
ca essitulu va fi renegare programmei na-
tionali romane, seu cellu pucinu imbrobo-
direa ei in vestminte unguresci in cătu nime
sè nu o mai cunoscă; nime sè nu vedea, că
mai essistu pre aici romani, ce se interesaze
de essinti'a sa, de crescere si desvolta-
rea natiunei salie, că atari.

Că vomu ajunge la resultatulu acestu-a,
spau parte pentru că romanii in tempurile
ultime au padit resvera prudente, parte
basati pre unele promisiuni, ce li s'au fa-
cutu de ici colo, din partea unor omeni

seau ambitiosi, seau prea cercuspecti, sè nu dicu fricosi; — in fine tare a dese ori ni aduceau insainte pucederea deputatilor romanii din partile unguriane si interpretandu-o cătu se pot mai largu si mai reu, nio tieau de indereptariu pentru conformare.

De alta parte romanii erau si ei prea incordati, multi plini de ingrigire, ca nu cumu-va techneloru contrariului secularui se li succedia a sparge intellegera fratiesca dintre noi si a produce unu desastru.

Acesti-a imputau greu celloru 16 indi vidi, cari ascultandu invitarea clubului Clujanu participasera la conferint'a d'in Alba-Juli'a si pusera adunarea in Sabinu. „De ce in marginea estrema a tierrei? De securu, ca nu tote tieneturile se pota luá parte, si conferint'a se aiba tipu mai multu locale de cătu generale. — De ce la Sabiniu, unde chartiele magiarilor stau mai bine; unde la 1872 se inscenasse activitatea? DVostra ati voitu, sè ne duceti la apa,“ si altele cu multu mai neplacute si-audiau a cesti individi.

In fine diu'a conferentie se apropia. Inteligent'a romana curge d'in tote partile. Unu numeru frumosu de barbati se aduna in sal'a „Imperatului Romanilor“, unde s'a legiuuit legile celle mai bune, ce s'a adus su candu-va pentru romanii d'in tierra a cest'a multu cercata.

La inceputu unii sunt cu neincredere ingrigirea pentru binele publicu turbura mintile. Se incingu dispute regretabili, de nu aru fi fostu incoronate de acelui essitu ferice că print'insule omenii se cunoasca... Si cei mai ingrigiti se convinsera, că nu au de a face de cătu cu romani, a caroru anima totu asiá de viu bate pentru interesele celle sante alle natiunei, ca si a loru. — Lupt'a incetă numai de cătu si toti capeta tra leniscea, ce inaltă aduuaarea in ochii sei proprii si intru a strainilor la culmea demnităti:

Conclusulu se fece potemu dice cu unanimitate, pentru binele publicu turbura mintile. Se incingu dispute regretabili, de nu aru fi fostu incoronate de acelui essitu ferice că print'insule omenii se cunoasca... Si cei mai ingrigiti se convinsera, că nu au de a face de cătu cu romani, a caroru anima totu asiá de viu bate pentru interesele celle sante alle natiunei, ca si a loru. — Lupt'a incetă numai de cătu si toti capeta tra leniscea, ce inaltă aduuaarea in ochii sei proprii si intru a strainilor la culmea demnităti:

Conclusulu se fece potemu dice cu unanimitate, pentru binele publicu turbura mintile. Se incingu dispute regretabili, de nu aru fi fostu incoronate de acelui essitu ferice că print'insule omenii se cunoasca... Si cei mai ingrigiti se convinsera, că nu au de a face de cătu cu romani, a caroru anima totu asiá de viu bate pentru interesele celle sante alle natiunei, ca si a loru. — Lupt'a incetă numai de cătu si toti capeta tra leniscea, ce inaltă aduuaarea in ochii sei proprii si intru a strainilor la culmea demnităti:

Asiá conferint'a de la Sabiniu desamagi pre multi; si speràmu, că ea va deschide ochii celloru de la potere si-i va rechiamá de la urmarirea unor planuri utopice, prin cari tierr'a nu spre fericirea comune merge, ci spre nefericirea nostra si a loru de o potriva.

—u.

Clusiu, 2. Juniu 1875.

(Diverse politice si economice.) Serbarea dillei de 15. Maiu, arangata de tenerimea rom. d'aici, se tienu cu deplina cuvenintia si seriositate.

Si aici de repetite-ori s'a manifestatu dorint'a, ca acea memorabila dì se se serbedie assemene Pasceloru in fie-care anghieletiu locuit de romani. — Amintirea momentelor stralucite din viet'a natiunii dau filorui ei noue poteri, noue sperantie in amar'a inse sublim'a lupta ce trebuie se porte pentru existenti'a si inaintarea loru natiunala, pentru sant'a loru causa.

Conclusulu conferintii romane din Sabiu, intempiu cu cea mai viua satisfactiune si din partea Romanime de pre aici, a provocatu multa si infricosiata tulburare in calimariele redactiunilor magiare d'aici. Elle si-canta, elle si-descanta de tiganii nospati injurandu, amenintandu si scuipandu in drept'a si stang'a, fara se bage de sema că perulu loru si-lu smulg, si că lumea tota ride cu hohote de poleitur'a loru originala. Cellu mai vonicosu intre ei, in frunte, sciti prea bine „cucuveic'a“, cea vestita, la care credu că s'a si implutu acum'a sacculu cu minciuni. Eu nu me potu mira destullu cum domnii sunt in stare a fi asié nemilosu si fara consideratiune facia d'unu astfel de sclavu probat, care in privint'a degeneratiunii, nu credu se stee inderetrulu consangenilor sei de pre ttermurii riului Ganges.

Miscările electorale s'a inceputu si la

noi in Ardealu, de la cari, se precepe, romanii se voru abtiené de totu in cătu nu voru fi, more patrio, onorati cu pressiuni, terrorisari si corruptiuni, că-ci multe minunate si nepetruse sunt căllile si cararile domnilor. Inse d'odata s'a intemplatu in mai multe comitate, „fusionarea“ in partid'a liberala a celloru essistente. Aici vreun numai sè amintescu că pretotindenea la adunările respective de consultare si constituire, s'a declaratu, că toti locuitorii comitatului respectivu, au fusiunat, votedia adressa, etc. cu tote că chiaru majoritatea aceloru locuitori, romanii, neci n'a luatu parte, si neci unu membru romanu nu este in respectivele comitete esecutive. Ecca anomalia si absurditate cu grossulu, ecca sinamagiori'a conscientiositate a reportorilor magari.

S'a inceputu dările de sema alle depatilori dietali; cei din acestu comitat inca n'a remasu inderetu.

Deputatii orasiului au datu asta-di sema. Ei au vorbitu pentru că asiá e datina. Contele Pechy a vorbitu mai bine, că ellu a donatu aproape 4000 fl. v. a. spre scopuri si institutiuni salutarie d'aici si d'in Monosturu, ceea ce face mai mare folosu de cătu multe si fromose vorbe.

Dl. Dep. P. Nemesiu, au fostu aici dar neci dare de sema, neci multiamita seau macaru unu „remasu bunu.“ alegatorilor, sei n'a dissu, n'a facutu.

In septembrie trecute arsera mosiele unor proprietari romani din Monosturu. Daun'a este insemnata. In situatiunea pom-pierilor, de si primitiva inca, s'a arretatu si asta-data salutaria si prea necessaria.

De mai multe dille ploie dese, unele torrentiale, nepadescu neincestatu, astufel, cătu agronomii sunt chiaru ingrigiti pentru că nu potu misca aproape nimic'a neci in gradine neci in campu, cu tote că tempulu sapatului si allu plivitului este supremu. Eri s'a versatu a supr'a orasiului unu infrosciatu ploiu si a tienutu 1/2 ora, a implutu canalurile astufel in cătu in piatia si pre strade curgea ap'ariu si impedece pedestratii in comunicatiune. Asta-di era ploua de demineti, si continua si acum'a noptea la 11 ore. Mane macaru d'aru si seninu, ca se pota societatea „Juli'a“ tiené maialulu.ei, că-ci maialu fara sare, este calendariu fara serbatore.

Corresp.

Reuniunea patriotica catolica d'in Austria-infer. tienu in 18. Maiu, a. c. adunare bine cercetata, in care principalele Aloisiu Lichtenstein, in prea interesantul seu discursu despre *scapetarea* (saracirea) *poporatiunii agricole*, disse căte-va adeveruri, ce merita a fi inseminate si studiate si la noi. — Ellu disse intr-altele:

„Ce va deveni poporatiunea nostra agricola, medu'a monarchiei? Sè ceretamu numai trassurele principali alle legislatiunei nostre si vomu recunoscem că de si intentiunea ruinarii tierrenilor nu se pot presupune, effectulu va urma totu-si in timpu atatu de seurtu cătu trebuie să ne inspaimentam; de una parte ruinatori'a prassa *d'a pretiu* *presusu bunurile tierrenesci*, cari la fia-sce care casu de moscenire causeza cufundarea in detorie mai mari, ce este impossibil a le platit d'in venitulu loru; de alta parte *parcellarea* (divisibilitates) ceea ce nu e alta decatuna una forma a acellui-a-si sistem.

„Estu-modu tierranulu economicu ajunge a fi despoiatu de tota independint'a, precandu sororile seau frati mai mici, chiaru si in casulu cellu mai favorabile allu escontentarei loru, disparuite ca proletari in vertegiulu pluto-craticei gramaditorie.

Sè mai adaugemu desfintiarea legilor usurarie pre langa disproporionatele sarcine de contributiune, si ni vomu poté splicá, ca tieranii de la munte emigreaza impinsi de mare lipsa, era oei de presiessuri, districte intrege, doue trei parti d'in castigulu lucerului loru le platescu incapă de interu surie(eame) pentru detorie intabulate ori florante; in Galicia in unele sate sire in-

trege de case sunt proprietatea speculantilor, era bietulu tierranu au ajunsu dilleriulu (iobagiulu) usurariului seu de casa.

„Domniloru, adausse nobilulu principie, sè nu ni facem illusiuni a supr'a importantiei unor assemene simptome; acest'a este inceputulu „espropriatiunei tierranilor.“ (Dar noi ce sè dñeem? Că cetorii nostri sè mediteze profundu a supr'a acestoru cuvinte ce se potu aplicá intocmai si la noi, apoi intelligent'a sè se puna pre lucru, luminandu poporulu, infiintandu reunii spre a feri poporulu de cium'a judanescă, care au si pus ghiarele pre bietulu tierranu.)

Catra Onorabilitii alegatori ai cercului electoral ge Buteni din comitatul Aradului.

Periodulu dietalul pentru anii 1872—1875 s'a inchis, mandatulu meu primiu prin increderea DVostra pretiuita a incetatu si dreptulu de dispozitii asupr'a reprezentarii DVoastre in diet'a cea mai de aproape se afla éra-si in manile DV.

Inchiandu-mi missiunea mea de depatatu, dorescu a da spressiune la doue sentiente de detorintia: a vi da séma despre evenimentele petrecute in a trei-a sesiune dietala din periodulu espiratu, si a Vi multiamti pentru increderea ce ati pusu in person'a mea.

In 26. Septembre anului espiratu 1874, am fostu fericit u de a Vi Da in persona si in mediuloculu DV. séma despre celle in template in primele doue sessiuni, precum si despre tienut'a ce am urmat eu sub acesta durata; atunci m'ati onoratu prin spresinnes de multiamire a DV. pentru politica urmata de mine, si prin increderea ce mi-ati manifestatu. De asta-data me voiu estinde numai asupr'a evenimentelor de mare importanta ce s'aau petrecutu sub durata sessiunei a trei-a si asupr'a positiunei ce am occupat eu in facia acellor-a.

DV ostra aveți cunoscintia pre deplinu despre fusiunea urmata intre cele doua mari partide din tierra, despre constituirea partidei liberali actuali, si in consecintia despre constituirea guvernului actualu din sinulu acestei partide.

Nu me indoiescu cumca si DV. a-ti petrecutu cu attentiune si viu interesu faptulu intrunirei celloru doue mari partide de pana aci din tierra, cumca importanta a acestoi intruniri vi-a ocupat cugetarile DVoastre politice; eu credu cumca acesta aliantia v'a facutu se simtiti si in pepturile DVoastre sperantie viue si sigure pentru o directiune spre unu viitoru mai bunu allu raporturilor vistiei de statu din patria nostra, pentru cunoascandu cugetarile seriose si patriotice ale DV. credu că este impossibil sè nu nutriti impreuna cu mine sperant'a unui viitoru mai bunu si mai fericit u atunci candu partidele cele mari din tierra se aliéza cu scopu de a remediu suferintele tierrei, — atunci candu aceste partide depunu cu abnegatiune barbatescu diferintele ce es istau pana aci in mediuloculu loru, si si-intrunescu töte poterile pentru regularea calamitatilor financiari alle tierrei si prin acésta pentru assecurarea si consolidarea constituutiunei si a statului.

Acésta convictiune m'a condus si pre mine atunci candu dimpreuna cu partid'a la carea am avutu onorea sè apartie inainte de fusiune cu aprobarlea DVoastre manifestata prin actul allegerci melle-am intrat in nou'a partida.

Totodata inse nu am incetatu si nu voiu incota de a conlucra si a me lupta cu armele legali si loiali pentru realizarea tuturor acelloru pretensiuni alle nostre nationali ecuitabili si legali cari ca conpitabile potu intra in cadrulu si intre marginile esistintei inviolabile a statului ungurescu si a postulatelor de statu, in deosebi: pentru realizarea progresselor nostre de cultura si civilisatiune, — pentru observarea i esecutarea stricta a legii de nationalitate, precum si pentru respectarea drepturilor omului si a drepturilor de la statu.

Totdeaun'a am si redicá vocea mea, candu a cerutu interesulu nostru de limba,

de pregressu si de cultura; — am radicit vocea mea patriotică carea tiene in armori usul drepturilor noastre nationali cu esentia inviolabila a constitutiunei si idem de statu a patriei noastre comune.

Am urmat politica acesta pacificatoria, pentru in convingerea mea am credut că prin acest'a potu fi folositorii patriei si causei noastre nationali. Politica moderata pacificatoria o consideru si in tre impregiurarile de facia de cea mai salutaria pentru promovarea atatu a intereselor patriei, cătu si pentru promovarea intereselor noastre nationali.

Déca interventiunile melle in acesta casu si politica urmata de mine nu au produs unu resultatu multiamitoru pentru realizarea postulatelor noastre nationali de cultura: — nesuccessulu acestu-a lu potu atatu mai multa difficultatilor situatiei nei si neincrederei reciproce provenite din tienut'a contra-ia deputatilor nationali, * decat applicatiunei necorrecte a politicii moderate nationali ce am urmat si profesatu eu impreuna cu consocii miei de principie.

De altintrele directiunea correcta a politicei nationali ce o veti urmá prin representarea DV. in viitoriu o va hotari priceperea si inteleptiunea DVoastre politice se va manifesta prin alegerea la care sunteti chiamati in celu mai de aproape viitoru.

Si acum candu eu passiescu pre terenul activitatii private, candu intru in servitiile afacerilor de drepturi civile a concetenilor meu din profundulu animei melle vi esprim multiamit'a mea cea mai ferbinte pentru increderea deplina cu carea m'ati onoratu, totdeaun'a voi fi superbu pentru acesta onore, si totdeun'a va ramane pentru mina plina de suvenirile celle mai placute, epoci vietiei melle, in carea am fostu fericit u si reprezentezu in dieta ca mandatari allessi si tramsu prin increderea DVoastre.

Domnedieu cu Voi si cu caus'a nostra!

Demetriu Bonciu
fostu deputat dictal

Romania.

Sesiunea extraordnaria convocata pre timpu de 30 dille s'a deschissu la 19/21 Maiu, a. c. de insu-si domnitorul, care la intrare au fostu primiti, precum dfce „Press'a“ cu unu entuziasmu si manifestari atatu de expressive adressedate de către senatori si deputati suveranului, cum nu s'a vediu alta data. — Assemene candu domnitorul a terminat discursulu, urarile, „sè traiasca!“ se repetira de mai multe ori

Cuvenitulu Tronului.

Domnilor Senatori, Domnilor Deputati,

V'amu convocat in sesiune extraordnaria spre a ve occupá cu proiecte de legi importante, a caroru aplicare si utilitate urgenta nu poate suferi in tardire.

D-v. d-lorii senatori, allu caroru-patriotismu si experientia luminata le cunoisce dejá tier'a, veti pune, sunt si

*) Dl. Dem. Bonciu facea bine a se margini in generalitate la prim'a parte a frasii si neci decat a trece la indagarea causerelor, era deca au trecutu, trebuia sè fi dreptu si sè nu fi unilateralu in judecat'a sa, arruncandu, in cont'a convictiunilor sale, vin'a numai a supr'a unei parti si inca a celor mai pucinu accusabile. Adeseori in conversari si consultarile nostre a supr'a precariei situatiuni, a neincrederei necontestate esistente si a supr'a modului d'a se inlaturá, dsa totdeaun'a au recunoscutu si neincrederea esiste imprumutata si n dateza de la timpulu actiunei deputatilor nationali, intre cari de se va fi si afflata căte unu extravagante, nu este cu dreptu a pune in socotul'a deputatilor nationali gresiel'a unui-a seu altui-a, cu atatu mai pucinu a situatiuni; alba dsa coragiul a spune: că deca deputatii nationali n'a putut gasi dora modalitatea cea mai apta, guvernului ince, pana acum, neci că au cercetatu si gasesca spre a deslegá difficultatile. Totu deau'a vom protesta in contr'a invinuirilor si mai vertosu a celloru unilaterali. Red.

guru, acum ca si in trecutu, aceea-si activitate, acelui-a-si devotamentu incercat, pentru a face ca si acesta sesiunea estraordinaria se fie totu atat de avuta in bune rezultate pentru tierra, ca si sessiunile trecute, in care ati avutu occasiunea a dobandi drepturi la stim'a si recunoscinti'a tierrei.

Acesta sesiunea estraordinaria este intai'a, domnilor deputati, a vietiei d-v. parlamentarie. Sunt fericitul de a ve adresa in persona celle d'antaiu salutari de buna venire.

Chiamati a fi reprezentantii nativii, nu in urm'a unui conflictu seu disolweri, ci, dupa ce, intr'unu modu naturalu si memorabilu, fost'a Adunare si-a terminat mandatulu, vi se pote cu dreptu predice ca, nascuti sub auspicie statu de fericite, veti sci a ve indeplinit missiunea, in lung'a Dvostre cariera, asi cumu s'o terminati inconjurati de aurola unoru servicie reale addusse patriei.

Camer'a precedenta, realisandu, prin lucrarile sale de patru anni, atatea mari si recunoscute imbutatiri, si fiindu necontentu in deplina armonia cu guvernului Meu, a intarit basele a-deveratului regim constitutionalu la noi, si a facutu a se avé incredere in jenele nostre institutiuni de guvernul liberu, cari se intarescu intr'o tierra numai prin intellepta aplicare a principiilor de ordine si de autoritate, cari nu esclu nici progressulu, nici libertatea.

Astu-fel de cati-va anni incóce, stabilitatea devén si la noi relitate, éra nu numai unu cuventu; si progressulu se realizá incetu, dara permanentu si constantu, tierra nostra dobandi, in acestu chipu, o reputatiune meritata, si inspira in Europa incredere in viitorul ei.

Oper'a este daru inceputa. D. Vatra, nouii deputati, din nove mandatari si tierrei, continuati-o. Tari prin nove poteri, imbarbatati prin increderea ce vi's-a acordat si prin progressulu din trecutu ce s'a realizatu, veti sci a continua oper'a, perfectinnando, consolidand'o, complectand'o.

Suntemu unu poporu micu la numeru, ca intindere territoriala. Potemu si fi apreciat ca unu poporu mare prin poterea dreptului nostru, prin respectul si increderea ce vomu sci a inspira. Se cautam poterea nostra in desvoltarea toturor orgintilor avu-nosstre; in sorganisarea nostra interiora, in adoptarea si aplicarea imbutatirilor compatibile cu positiunea si interesele nostra, in practicarea, in sine, a principiilor de libertate si de ordine in acellu-asu timpu.

Candu, tari prin acesta potere din stru, vom sci a inspira incredere in tiara, mantinendu-ne in strict'a limite legalitatei tractatelor, sustinendu, si moderatiune dar cu nestramutare, reperurile nostre strabune; candu, practicandu o politica intellepta de respectu pentru altii, vom cauta numai revindica si pentru noi essercituul de trepturilor nostra autonome, si a ne in, conformu politicei nostre de echilibru, in celle mai bune relatiuni cu marile poteri garante; atunci, poterea nostra morală din afara va fi totu de reala ca si cea din intru. Nationalitatea romana va devén assecutata si mai intarita.

D.vosra, domnilor deputati, suntem chiamati a continua acesta opera din afara, ca si cea din intru. Missiunea d-v. este dar mare si frumosa; indeplinita in cursulu vietiei d-v. parlamentarie patru anni, cu patriotismu, intelligentia si abnegatiune, veti poté, sunt curu, dobandi titluri la recunoscinti'a generatiunilor viitorie.

In sessiunea actuala, d-lor deputati, suntem convocati numai pentru unu timpu scurtu de trei-dieci de dille.

Acestu timpu va fi destinat, in parte, pentru a se verifica titlurile dloru deputati si a se constitu Camer'a. Veti

ave apoi, dloru senatori si dloru deputati, a implinit vacanti'a, ce cu regretu ve anunciu ca s'a facutu in scaunul de primat allu Romaniei. Incetandu din vicia Inaltu Prea S. Sa fericitul Nifonu, care a sciatu, in lungulu timpu allu santei Salle missiuni, a sustiné si a apera demnitatea si independint'a besericiei nostre ortodosse-romane, suntem chiamati, dupa lege, a alege pre successorulu seu la cea d'antaiu sessiune. Aveti a ve occupa, in urma, de cate-va proiecte importante relative mai alessu la cestiuni economice si finanziarie, cari nu pote suferi amanare.

Intr'acestea, proiectul de concesiune allu drumului de ferru de la Predealu si celu de la Agiudu joca cellu d'antaiu rol.

Legati dejá printr'unu actu internationalu cu statulu vecinu allu Austro-Ungariei, suntemu tienuti a plini in termenu securu, pana la Augustu, 1878, lini'a de junctiune de la Ploiesci la Predealu.

Este dar nu numai unu folosu economicu forte insemnatu, este inca o cestiune de onore, ca aceasta linia se fie terminata la epoca stipulata; si nu amu poté ajunge aceasta tinta de catu votandu-se, chiaru in acesta sessiune, concessiunea obtientu in urma concursului ce s'a publicat: ca-ci, numai astu-fel se va castigá campania anului currentu.

Aceea-si activitate, acelui-a-si studiu seriosu veti pune, sunt securu, Dl. senatori si Dloru deputati, spre a discute si celalalte proiecte ce vi se voru presinta in acesta sessiune.

Astu-fel, prin cooperarea si accordul intre tote poterile Statului, candu Senatu. Camera si guvernul, ajutati de toti bunii (Ce va se dica cestu predicatu guvernului? R.) romani, voru lucrá impreuna uniti in principie si in actiune, viitorulu Romaniei va fi assecurat si patri'a va fi mandra de fiii sei.

Domnedieu se bine-cuvinte lucratrice Dvostre.

CAROLU.

(Urmeza semnaturile ministrilor.) Cetim in „Monitorul off.”

M. S. Domnitorulu, in urm'a reportului dui min. allu affacerilor straine, a binevoito a numi pre D. N. Callimacu Catarigiu in postulu de Aginte diplomaticu allu Romaniei la Paris, in locul remasu vacante prin demisiunea Dlui Ioanne Stratu.

„Monit“ publica regulamentul relativ la obtinerea titlului de sub-chirurgu si la essercitu chirurgiei cu activitate restrinsa,

„Journal de Buc.“ ni adduce suppperatori'a scire ca vechiulu deputatu si profess. la fac. de lit. din Iasi eminente oratoru allu Romaniei, D. Nic. Ionescu, ar fi fostu victimă unui accidentu forte tristu. — Vrendu adeca a desmierdá unu callu, acestu-a la muscatu in gura, rumpendu-i o parte din falca. — Ingrigirele celor mai zelose s'a datu Dlui Ionescu, pellea falcii au fostu immediatut cosuta. Se spera, si noi dorim d'in inima, ca acestu accidentu se nu aiba urmari rele.

Relativ la lini'a de junctiune Ploiesci-Predealu, cetim in „Vocea Covurluiului“ urmatoare;

La 4/16 a curentei s'a tienutu licitatiune in Buccuresci pentru constru-tiunea liniei ferate Ploiesci-Predealu. — Insemnetatea economica si strategica a acestei linie, importanta de actualitate ce are ca-ci se va discute chiaru in sessiunea acesta, ne fiindu possibila amanarea. Intru catu prin conventiunea ce a inchiatu Statul nostru cu Austria, ne am obligat ca in Augustu 1878. lini'a se fia terminata, credem, dicem, ca cestiunea se va discute si resolve in actual'a sessiunc.

Nu potemu inca cunosc déca si constructiunea si esplotarea se va da unei-a si acei a-si companie seu voru fi separate, dupa cum credem ca este mai in folosul Statului si a tierrei. — Totu ce potemu comunicá de pre acum e, ca la diu'a licitatiunii cinci grupuri dife-

rite s'a presentatua ca concurrenti pen-tru lini'a in cestiune, si anume: D. vieomte Paul Darus, cu Societatea finanziara din Paris, cu cea de Depositi si Compturi curente; Dnii Ioanu Brateanu — Herz — D. Sturza — Eliade, cu Banc'a Romaniei; Dnii Gouen — Lemain, cu Societatea de Batignolles; Banc'a de Paris si comptoarulu de Scomptu; D. Jean Marie cu Societatea finanziara a Romaniei; D. Crawley cu Banc'a Gibbs din Londra.

Licitatiunea dar' fiindu terminata, resultatulu ei va fi suppusu decisiunei Camerei. — Este unu inceputu bunu ca in fine si noi Romanii ne am decisu a intrá pre callea correcta de a nu d'lu-crarile mari, in cari se ingagéza milio-nele tierrei, fara unu planu, unu divisu si una licitatiune seriosa, care pote singura ne ar fi salvatu de multe imposi-te ce suntemu asta-di nevoiti a le d' spre a platit annuitatile chilometrelor de 280.000 fr. Fia in se celu pucinu ca a-este cestiuni se servésca viitorului si se nu simu in totu d'aun'a nevoiti a fini de unde trebia se incepemu.

VARIETATI.

(Multiamita publica) Subscri-sulu mi-tienu de strinsa datorintia a esprime cea mai caldurosa multiamita publica urmatorilor DD. cari prin o collecta marinimosa de 34 fl. 20. cr. v. mi facutu possibilu a solvi tass'a rigorosului primu d'in medecina; si anume DD. Ioanne Timariu, parocu 5 fl. Giorg. Ciattu jude reg. 2 fl. domn'a Caril'a Cafca 2 fl. Motise Popu 2 fl. Nicol. Russu jude proces. 2. fl. Teod. Vrasmasiu parochu 2. fl. Simeone Mond'a inv. norm. 2 fl. Mih. Majoru primariu 1 fl. Sim. Popu, can. cerc. 1 fl. Macedonu Flamandu inv. norm. 1 fl. G. Wokalek, magist. post, 1 fl. N. N. 1 fl. Daniela Purcei a maestr pant. 1 fl. Franz Bertel propri. 1 fl. Grigor. Daibusu comec. 1 fl. Pollyák Izsák comec. 1 fl. Teofiliu Morariu inv. norm. 1 fl. Carl G. Hatrich. 1 fl. N. Freitag propri. 1 fl. Vasiliu Ujilj anu propri. 1 fl. 1 fl. Marcu Marianu prop. 1 fl. Ios. Hollenda 50 cr. N. Samentzy 50. Domide Morariu inv. com. 50 cr. Giorg. Georgiti'a inv. com. 50 cr. Stef. Vrasmasiu inv. com. 50 cr. Iac. Onea inv. si diriginte norm. 70 cr. — Vienna, 31 Maiu, 1876. — Nicolau C. Hanganutu medicinistu.

(Brassieu-Predealu) In dilele d'in urma au sositu mai multi ingineri de statu la Brassieu, de unde merse la passulu Timisiului pentru ca se se incepe lucrarile de detaliu pre lini'a de junctiune Brassieu-Predealu.

(Municipalitatea) Diariile d'in Buccuresci assecuta ca repausatulu mitropolit — primele ar fi lassatu una summa de 2,000,000, ad. doue milion de lei, carea e depusa in banc'a de Odessa, = pentru a servi ca fundatiune la intretienerea unui seminariu teol. — Dorim ca se se advereasca.

(Sistemul ponderale dupa gramme) Ministrul de interne prin scrisse circulare cätre tote jurisdicțiunile ordonă introducerea in medicina si farmacia a sistemului de pondere (grumatati) dupa gramme (grame), adaugandu ordinatiunei si unele regulatiuni medicali dupa acestu sistem si una tabella de reducție.

(Numiri) Teodoru Marcutiu cancellistu la pretur'a de Eno pole (B.-Ineu) numit cancellistu la judecatoriu reg. totu acolo. — Avramu Vostipiaru, locuitoru in Aradu numit executoru la judecatoriu reg. in Chisineu.

(Unirea) e numele societati de lectura, ce studintii romani de la scolele din Eonachu (München, in Bavaria) iniatiata in lun'a lui Aprilie, a. c. cu scopu d'a se perfectiona in limb'a materna.

In strainetate mai alessu este necessitate ca junii romani se se deprindia in limb'a materna si cei ce nu vita acesta de-torintia sunt buni fili ai mamei nativii. (Scierile contelui Stefanu Szé-

chenyi.) D. conte Melchoru Lonyai au lassu sarcina de editoru prin collecte a scrierilor remase de cotele Steff. Széchenyi; spesele editiunii se urca la 20,000 fl. si acesta summa Dl. Lonyai spera a o poté aduna prin collecte, spre acestu scopu au si deschis colle de subscriptiune, pre cari se adunara pana acum caté-va mii de fl. — Intre summele intrate, cifra cea mai mare este de 3000 fl. daruiti de cutiovacul Sina solu allu Greciei la curtea de Vienna, mare proprietariu in Ungaria, si România. Sina au daruitu pentru osebitile institute umanitarie si de cultura din Ungaria caté-va sute de mii pe florinti (numai pentru societatea academică unguresca 80,000 fl.) pentru acad. din Atena un million de drachme grecesci, ceea ce i-se si resiplati prin numirea de solu d'in partea Greciei, — era pentru romani d'in a caror sangre se trag, n'a datu neci macaru unu banu, (Romanii n'a potutu să lu numesca solu.) — Inim'a tota-ne-seu se pastreaza in beseric'a romanesca de la Chizid'a nu scimu daca fiul si-aduce aminte a dotă cu ce-va:si beseric'a ori scol'a d'in Chizid'a, seu celu pucinu ingrijescse se d'a se face caté unu paratasu la anniversaria mortii tata-ne-seu.

(Numiri) ministrul de comerciu numi pre fostul deputatul Felicianu Lucsiciu directoru institutului de oppamnorare — Versatzamt) din Budapest'a. — Totu se mai gasesce caté unu locusioru pentru dd. deputati.

(Libertatea pressei lovita de unu tribunalung.) Diariul „Erkevni Listy“ redactat in limb'a slovacea de renuntitul preutu Iosifu Hurbanu au fostu opriti de către judecatoriu d'in Senitiu. Asa se telegrafa de la Scalitiu diariului „P. N.“ dar ne indoim despre adevărul acestei sciri, pentru ca judecatoriu nu are dreptulu de a sistă unu dafari si prin urmare, oprira deca s'a facutu este illegale.

Doi talhari. Diariul „le Gaulois“, naréza ca Eri, la döue ore dupa amidi, la coltiu stradei Souflet si alu bulevardul St. Michel, unu Englesu opresce pe unu trecatoru imbracatu intr'unu modu forte eleganta si-lu roga se-lu conduca la Pantheon, pe care dorește se-lu visiteze. — Trecatorulu, nu refusă noului debarcatu. Pantheonul fu visitat in totu amenuntele sale si ei esira dupa o ora. — Englesulu, incantat si plinu de recunoscintia, oferă ca-lase se ia ceva si intrara intr-unu stabilimentu forte cunoscutu din strada St. Jacques. Dupa caté-va consumatiuni, ciceronele si-lu diu'a buna de la strainu, seusan-du-se ca nu mai poate sta din cauza unei inten-niri ce avea si care nu sufera nici o intarziare.

Cordiale strinsori de mana insotitura despartirea. D'abia in se indetoritoriu calauza pasise pragulu cafelelei, si Englesulu, chiamandu ca se platéscă consumatiunile, scose unu strigatu teribilu. Apoi, returnandu scaunele, inbrancindu pe consumatori elu se repedi in ultia strigandu: Puneti man'a pe hotiu! Ciceronele se departă cu pasi repedi; dar Englesulu, gratia piciorilor sale cele lungi, lu-ajunse la unu coltii de ultia. Gradistii de pace intervenira si condusera pe cei doi individi la postulu vecinu. Acolo, se facu o descooperire ciudata. Pung'a strainului trecuse in pozunarulu ciceronului si aceea a ciceronului in alu Englesulu. Cei doi buni amici de caté-va momente, amendoi pungasi celebrii, se furasera unulu pe altul. Si unulu si altulu au fostu mentinuti la arestu.

(Descooperire archeologica) Se annuncia d'in Posoniu ca la scaldele de la Deutsch-Altenburg, aproape de gradin'a contelui Pálfi, s'ar fi descoperit unu stabilimentu de scalatori (baia) zidit pre 145 de stelpi de petra (columne), aseme stabilimentul de la Buda-vechia = Aquicum.

Locul acestu-a este vechiulu Carnuntum Petronella, in marginea Pannoniei superiori, si stabilimentul uu acum s'a descoperit, ci de multu, apoi osebitile obiecte gasite aci le adunasse unu bietu grigitoriu de la fabric'a lui Dreher, care avendu predilectiune si ore care pricepere pentru anticitati, infiintă unu muzeu bunisoru, cercetatul *

de eruditulu Mommsen, cu occasiunea petrecerei sâlle in Ungari'a, care atunci fece, precum ni-se spune, sarcastic'a ob servare „că acelui neamtiu, bietu grigitoru de fabrica, ar fi facutu mai multu servitiu sciintiei archeologice romane, decât intregia academîa sciintielor d'in Vienn'a.“

(Versari de torrenti de ploia si tempestati.) Se scrie din partile Sieci-mari de o ruptura de nuoru, car a a noroit; de tempestate, carea prin unu tunetu a omorit unu copillu; de grandina, carea a nimicitu (?) cucuruzele de totu. — Despit alta rumpere de nuoru se scrie de la Fagarasiu că s'a intemplatu asupr'a Siarosiu din vecinata, incât a dussu ap'a vite de pre campu, a ruptu palanuri, a smulsu arbori, etc. (T.R.)

(Beniaminu Kállay, fostu consulu gener, allu Austro-Ungariei la Beligradul Serbiei, au remissu affacerile consulatului Substitutui provisoru si se intorse adi la Bpest'a, unde va conduce diuariul partidei Senyeiane „Kelet Népe“ (Poporul orientului) care va epară la 15. Juniu, c. si in care de acesta di so contepescu diairiele, Körzérdeks „Magy. Prol. sistandu-se ambele in diu'a amintita.“ Dr. Kállay are totodata intentiunea d'a-si punere candidatura de deputatu in cerculu elect. de Sant-Andrei, unde allegatorii fiindu mare parte serbi, spera a pota aessi.

(Invitat) la „siedintia publica“ solema, ce va tiené societatea de lectura a junii ei stud. rom. de la gim. din Clusiu in 1/13 Iuniu, a. c. la 7 ore sér'a, in localitatea parochiala gr. cat. stabilindu programm'a urmatoria:

1. „Cuventu de deschidere“ rostitu de v.pres. soc. V. Filipu stud. cl. VII.

2. „Se scii ca io-su romanu“, poesia de V. Russu, declamata de I. Haragosiu cl. VII.

3. „Desceptate romane“, de A. Muresianu, intonata de corulu vocal.

4. „Meditatiune“ la 15 Maiu 1848, poesia declamata de autoriulu B. Tosia stud. cl. VII.

5. „Insemnata literaturi in vietia unei natiuni.“ dissertatiune prelessa de autoriulu T. Mihali, stud. cl. VII.

6. „O deminetia pre Surulu“ poesia de A. Muresianu, declamata de C. Poecu, stud. cl. III.

7. „Canteculu strainetatei“ poes. cantata de corulu vocal.

8. „Lacrimioarele“ legenda prelessa de autoriulu P. Duliu, stud. cl. VII.

9. „Mórtea lui Giorgiu Sincai“ poesia de J. Popiu, declamata de A. Orianu stud. cl. VII.

10. „Rosaliele in satulu Cremenea“ vorbulu nationalu intr'unu actu de V. Alessandri.

11. „Cuventu de inchidere.“ rostitu de E. Mertianu stud. cl. VII. — Nutrimu dulcea sperantia că publiculu rom. din Clusiu si din giuru e va onora, cu pre stimata presintia, intr'unu numeru catu mai mare. — Clusiu 2. Juniu 1875. — Aureliu Orianu, not. soc.

D'in list'a Comissarilor de pretiure numiti pentru esecutarea lucrarielor cadastrale mai impartesimtua inca urma :

In district Dobrofinsului: Ion. Hellebrandt la Bechesiu, Gav. Caprinay la Ciaba, Gio. Plávets la Sarvasiu, Jul. Kózépessy la Beiusiu, Col. Dömöök, Alesdu, Col. Bernáth, la Margita, Petr. Thaisz la Salonta, Lud. Vertanu la Tinca, Corn. Ujfalussy la Dobrofinsu, Fran. Frater, la Székelyhid, Ios. Szekszty la Nyiregyháza, Fr. Bartók la N. Kálló, Ales. Szunyog la Ordămica, Fr. Nagy, la H. Bösörmény, Ford. Valentini la Simleu.

In district Satumariului: Paulu Iákó la Satumariu, Lad. Lătinovicu la Ardudu, Sigm. Gerzon la Carei, Ios. Oláh la Baia-mare. — Col. Ujhelyi la Fehérgyarmet, N. Baranyi la Tasnado, Carlu Nagy de Calu, la Cehu in Selagiu, Alb. Hatfaludi in Zelau, And. Nagy, Sioncutea-mare. — Ant. Ciorba Rahó, Pa. Kovassy, Sighetu, J. Weisz, Viesiu-sup. — Lud. Rátónyi, Hustu, Mi. Tör-

zsók, Ökörmező, Ed. Szolcza, Teciu, Gab. Morvay, Berghsasz, Car. Kovács, Muncaciú C. Weisz, A. Bereszke, Aless. Rojkó, N. Seleusiu (Ugocia).

In district Timisiului: Gi. Békefy la Aradu, Ca. Pohl, B.-Ineu (Enopole), Car. Remekházy, in Erdéhegy, Ios. Scalla, in Panoota, Aug. Hullaky in Radna, Ig. Toszt, la Buziasiu, St. Stefany, la Ciacova, Ant. Zolyomi, in Lipova, Lud. Suranyi, la Timisiora, Marcu Cserny, Aradu-nou, Jul. Biszóky, la Versietiu, Ca. Borosnyai, la Bogisianu. Al. Szokoly, la Fagetu, Emil. Nicolicu, la Logosiu, Fr. Pridafka, la Oravită. — Districtele aceste sunt mai mare parte locuite de romani si totu-si intre comisarii numiti, intre cari se stracorara si vre o doi judani, nu e neci unu romanu, neci macaru unu puiu de renegat. Dl. Szell se face nemitoriu intre romani.

Sciri mai nove si electricre.

Carloviciu 27 Maiu, Comissariul rag. pentru congressulu beser, serbescu Hueber au intratu in urbe intre sunetul campanelor (mare, alaiu!) si fu primitu de metropolitul si de episcopi la primaria. Una centuria de onore cu music'a militare esăra spre intempiarea comisariului. (Assemene ceremonie se facu numai pentru a impune poporului si lucru curiosu! că la protestanti si alte confess. de cari se tieu ungurii si nemiti, nu se face acestu alaiu allu pasilor turcescii.)

Crusievatiu, 27. Maiu. Vechia reședinția a Tiarilor serbesei primi pro principale cu nespresa jubilare. Sute de calareti si pedestri mersera spre intempiarea lui, in beserica fu salutat de episcopulu prin cuventare profund sentita, scolarii i presentara corona si ghirlanda. Carturi a principelui fu la intrare acoperita cu flori. Assemene entuziasmu nu s'au mai vedutu aici neci odata. De aici principale merge la Alexinatul spre fruntrarie turcescii. — Dupa scirile sosite in Beligrad principale tioni in Crusievatiu o cuventare ce fece profunda impressiune. Poporul transportat de bucuria strigă cu entusiasm „Avereia si sangule sacrificium pentru tine; natinne este gat'a a trei si a mori pentru tine!“ (Fericile de domnitorulu iubitu.)

Buccuresci, 28 Maiu. Costaforu sosi aici d'in Viena' că se reporteze principelui despre alterarea sentimentelor in cabinetul de Viena' pentru traganatur'a conventiunei comerciale. (In acesta causa se tieni asta-di (sambata) consiliu ministeriale aici in Pest'a, la care au venit a participa consiliariul de curte Schwengel si se accepta si Andrásy. R.)

Carloviciu, 29 Maiu. Sinodulu episcopal nu se deschise eri, ci poate asta-di dupa prealabil'a conferinta a a episcopiloru.

Petrupole, 28 Maiu. „Monitorul imp.“ publica decretulu prin care se concede Memnonitilor că in locul servitiului militar cu armeele să-si alega alta forma de servitiu. (Fericita secta relegiunaria! ar face bine toti Crestinii se adopte acestu articlu de creditintia.)

Carloviciu, 30. Maiu. Fiindu că n'a sositu inca toti deputatii, congressulu nu s'a deschisu asta-di.

Viena', 30. Maiu. Asta-di la 11½ ora d'in dì s'au serbatu solemnă inaugurare a navigatiunei pre nou'a albia a Dunarei. Imperatulu cu domnitarii statului, corpulu diplomaticu, etc. si multime nenumarata de oporu luara parte pre mai multe vapore plutindu in susu pre riu pana la Nussdorf, unde imperatulu debarcă si suindu in carutia pleca la Schönbrunn, era ospetii se intorsera la Viena' cu unu trenu separatu allu callei ferr. Franc. Ios.

Viena', 30 Maiu. „Montags Revue“ vorbindu despre convenitiunea de vama cu Romani'a, — dîce „Difficultatile proveniu numai d'in partea Ungariei, că-ci guvernul Romaniei pentru pretiosele concessiuni, ce este gat'a a le face, nu pretinde decât numai desfiintarea neinsemnantei vame a cerealelor (buccate). Diariul

susu-numitu spera, că Andrásy va intreveni la guvernul d'in Pest'a spre a desceptă acolo o pricepera mai dreptă pentru interesele Monarchiei. La casu contrariu Anglia si Francia voru inchiaia tractate commerciale cu Romani'a si cu eschiderea Austro-Ungariei, voru castiga importanta piata a Romaniei.

Portsmouth, 29 Maiu. Vasile (naile) espeditiunii la polulu nordicu „Albert“ si „Discovery“ (Descoperirea) sub conducerea Capitanului Mares pleaca asta-di la 4 ore, d. m.

Zagabria, 31. Maiu, Dep. Macaneti, motivandu interpellatiunea sa, impută Banului lipsa de energie. Banulu, dsse, nu este ulta decât unu functionariungurescu si d'impreuna cu majoritatea camerei prov. cu supunere servile către ministeriu. Functionile incapabelui ministru croat le esserita ministrul presiedinte allu Ungariei. — Oratorulu vorbesce cu invective in contra ministeriului. a Banului si contra majoritatii camerei, despre istoria de escortarea Redactorilor dñariului „Drau“ Deputatii ascultara cu mare nelinise discursulu, era presiedintele lu provocă la ordine.

Carloviciu, 31. Maiu. Com. reg. Hueber deschise asta-di congressulu bes. serbescu, in limba magiara, dede a se ceti statutulu organicu aprobatu cu pucine modificatiuni si apoi, cedendu Metropolitul presidiulu, se retrasse. — Mileticu pretinse numai decât a se mai ceti inca o data statutulu de secretariulu congressului si fiindca deputatii nu erau in numeru de a pota vota, siedint'a se amană pre diu'a urm. — Atât deputatii cătu si publiculu se arretara cu recela si cu rezerva sub totu cursulu solennitatii.

Paris, 31 Maiu. Principele Orloff (solu allu Russiei la Paris) s'au intorsu de la Ems si cerceta in data pre Mac-Mahon si Decazes.

Buccuresci, 31. Maiu. Sesiunea straordinaria a camerei se deschise asta-di prin unu discursu de tronu, in care arrestandu-se resultatele celor favorabili alle stabilitatii de patru anni, si a ordinei domnitorie, se dîce, că politic'a esterna a tierrei trebuie să fie politic'a echilibriului si a respectului către alte tierre, basata pre tratate, avendu de scopu aperarea drepturilor legali alle tierrei si sustinerea bunelor relatiuni cu poterile garante. Lucrarile cele mai importante, cari le annuncia discursulu de tronu, sunt: alegerea mitropolitului-primate, concessiunea liniei ferate Ploiesci-Predealu si Agiu-Saline (Ocna) apoi căteva cestiuni financiare. — Domnitorulu au fostu primitu cu multa caldura; cuventul tronului au fostu adese ori intreruptu prin approbari entusiastice.

Beligradu, 1 Jun. Insocitu de multi mea poporului Principele se sul pre culmea muntelui Capaunicu naltu de 6000' urme. Poporul o boteză „culmea lui Mila“ si decise a redică pre acelu locu una petra monumentală. Pricepelen incuvintă ambele, apoi se reintorse la Crusievatiu.

Carloviciu, 1 Jun. In sied. de adi se ceti de nou rescriptulu reg. si la propunerea deputului Branovaschi se decise a se lăsa, cu omagiale multiamita, spre cunoștința, apoi se numi o comiss. de 9 insi pentru a face programma lucrarilor.

Beligradu, 1 Jun. Principele sosi in Alessinat; Port'a trimisse pre pasi'a de la Nissa si pre unu gener. de Brigada a saluta pre Principile, care i invita apoi la prandiu.

Atena, 31 Maiu. Decretulu prin care se dissolve camer'a se publică adi; noile alegeri se voru face la 30 Jul. era camer'a se va deschide la 23 Aug. a. c.

London, 1 Jun. In sied. camerei lorilor Russel ceru să se comunice corespondintele diplome, intre Anglia si poterile europene, relativ la sustinerea pacei, ministrul Derby respuse, că nu poate comunică potele resp. spera in se voru repeti causele de neliniscire. Persone inalte ar fi spresu temerileloru pentru disproporțiunat'a immultere a ostirilor franciscicari temeri in se Francia le considera că pretestu de

resbellu. Anglia semta detorint'a d'a dissip nein tielgerile si d'a inflatură neincrederu prusso-francesa, Russi'a consenti si imper. Alessandru aproba acesta tendintia. Politic'a de neintrevire nu este identica cu neinteresaarea. (Aprobari.)

Versali'a, 1. Jun. Adunarea nalesse de nou pre Audiffret-Pasquier cu 431 voturi contra 77. de presiedinte, era de vicepresedinti pre: Martel, Duclerc, Kerdré, si Ricard. — Comisiunea de 30 alesse pre Laboulay, de reportorul pentru leges despre protestatea publica.

Constantinopole, 2. Jun. In Varna lucreaza 6000 lucratori la fortificatiuni; asemene in Samsun, Cars, Batun, Sinope se facu cu gruba mare fortificatiuni.

Carloviciu, 3 Jun. Strate de carbuni destullu de vaste, cari se estindu mai preste intregu teritoriul Carloviciu, se descoperira aici si se facu pregatiri pentru lucrarile de exploatare.

Praga, 3 Jun. Diariile cehice deducu d'in cuventarea de la Dobritinu a lui Tisza consolidarea formei de statu dualistice, dupa care, pentru Slavii d'in ambele parti alle monachiei, pucin ar fi de acceptat.

Petrupole, 2. Jun. La deschiderea congressului allu patru-le telegraficu, ministrul de interne si adjutantele gener. Timasievu tienura discursuri mai lunge, la cari responde de legatulu Italiei D'Amico. Membrii congressului sunt invitati dre diu'a de 3 la prandiu la Principele de corona in palatiulu Tierscoie-Zelo.

Viena', 3 Jun. Procuratorulu de statu Lamezan (cunoscutu d'in processulu Offenheim) accusa pre Wiesinger cu incercare de insiellatiune prin viete promisiuni de attentat contra vietiei lui Bismarck. Dinsulu adeca, pre bas'a resultatelor cercetarii presuppune, că Wiesinger au facutu propunerea de attentat cu scopu, că la casu candu provincialulu Jesuitilor i-ar fi facutu vre o declaratiune de invoirea, se cera remuneratiune de la guvernul nemtiesc resp. de la Bismarck. (Fină applicatura. ad-vocatuala. R.)

Roma, 3. Jun. Pontificale dede insu-si cumminecatur a mamei reginei d'in Suedia si apoi o invită la prandiu (dejunu.)

Constantinopole, 3. Jun. Chiar acum se lucreaza la unu proiectu despre admitterea Crestinilor la servitiulu militariu.

Armat'a si nemultumita pentru destituirea marelui vizir; că-ci Hussein Avni avea multi adorinti in statulu militariu, d'aci are se urmeze mari schimbari intre generali.

Petruparadu, 3. Jun. Cu totu staruintele stangeli estreme, in congressulu serbescu, d'a se protestă contra rescriptului reg. in sied. de mane se va propune adresa de multiamire monarcului.

Zagabria, 3. Jun. (Sied. Camerei.) Dep. Brlic interpelleza „scie guvernului Croatiei, că ministrul ung. amintia a substrage fondurile clericalor d'in Bosni'a, daca acesti-a nu si ar continua studiile teol. in Strigoni?“ Sram interpelleza pentru cladiri de drumuri publice, Urbancie in privinta legii de communione caselor penitentiare desmilitarizate (provințiale).

London, 4. Jun. Whalley intreba (in camera) ore negotiatiiile cu Germania n'au datu Angliei ansa d'a se allatura, — precum spunu diariile nemtiesc, — contra-riul Germaniei in lupta acestei-a cu Pontificale? D' Israel dice N'am cestiu acesta scire si guvernul nu pota fi respunditorul pentru impartesfile diarielor.

Carloviciu, 4. Jun. In sied. de adi la propunerea comisiunei de 9. se primi cu unanimitate, intre strigari „să traiesca M. Sa!“ adres'a de multiamire. Se alesera trei comisiuni, pentru agendele urgente: dotatiunea parochilor, affacerile scolare si jurisdicțiile eparchiale.

Zagabria, 4. Jun. relativu la clerici d'in Bosnia, Brlic intreba „Vre Banulu și

Supplementu la nr. 38 allu „Federat.”
cursulu an. 1875.

impedece essecutarea ordinatiunii ministrului ung. si a face ca seminarilu Bosniacu se romana in Diacova, seu cu invioarea juriidiciunei beser. se se stramute la Zagrabi?

Berlin, 4. Jun. D'in incidentulu unei telegramme d'iu Vienn'a, prin carea se constataesse, ca Austria au declinatu a participa la mediatiunea Angliei in cestiunea franco-prussiana, „Nord deutscher Ztg.” dice „Perspicacitatea omului de statu (Andrássy) s'au adeveriutu si cu acesta occa-siune; Germania i multumescce pentru ca nu s'au insocitu cu cei ce intellecesser in modu denaturatu intentiunile guvernului nostru; Germania nu va uitá pre amiculu, care au refusatu a participa d'in odiosele sentinte in contr'a amieului.

Seini, 14. Maiu 1875.

O Disciplina! Disciplina!! ore candu va veni imperati'a ta intre noi?

Oftarea multor u-a.

Adi des-de-deminetia mi cercetai gradinit'a cu stupi, si redicandu unu cosiuletui despre care suppuneam a fi mai slabutiu, ca se vedu ce ar fi de dressu in densulu, numai decat fui necessitat a-lu depune cu intiela si a me retrage in liniște si neobservatu, din cauza: ca o gramada de albine — bagu sama, pentru superarea ca li-se conturbă pacea — navalira din cosiu afara, cautandu pre turburatoriulu pacei loru, ca cu armele-si veninose se-i resplatésca; dar ne afandu-me, — pentru ca me retrassese in liniște — albinele melle incepura a se incaineră un'a de alt'a, in cătu, se incinse intre elle o lupta formalmente bataiosa. Vediendu acésta lupta dîsse: Ecce inceputulu nefericirei si prepediroi acestei cosintitie slabe! — Ecce analagonulu Romanilor din Comitatulu Satumariului!! — Onorab. publicu cetitoriu adeca, de cătiva anni incoce va fi observatu cu multa intristare: ca intre Romanii acestui comitatu s'a localisatu cu cerbicla, unu felin de miasma stricatiósa, care multu sémena cu cea a albinelor melle; — care miasma — cu deplorabilulu si pentru generatiunea juna needificatoriulu incidentu din senulu adunarei generale tie-nute in 2 si 3 Sept. an. trecutu in Bai'a-mare in cau'a gimnasiului din Seini, inscenat de D. Simeon Stanu judele de administra-tiune politica circularia, cu locuint'a in Seini — in locu de a perde, pare a castigá in dimensiune.

Este adeca, unu secretu publicu pre la noi ca D. S. Stanu in attins'a adunare, in data dupa cetea reportoului prin D. Georgiu Marchisiu despre fasole si starea causei gimnasiului memorate, fara ca se astepte reportulu cassiarului prevediutu in programma, cu o veemontia flagranta detunatoriu ca din seninu spre bucuria'unor-a-si spre in-tristarea altora din publiculu de facia do-stullu de numerosu incepà a dice: ca, „du-pa ce in reportu nu audi etindu-se nemici despre offerte facute din tierra Oasiului pre sam'a fondului gimnasiului de Seini, eu totu ca — DSa — are sciint'a positiva despre aceea: ca in acestu fondu au intrat 75. cubuli de buccate si s'au primitu prin D. presiedinte allu adunarei, ceea ce la casu de negare, si cu auctoritatea sa pretorialie inca va demustrá; — face dar' intrebare: ca ce s'a facutu cu acésta cantitate de buccate? si pentru ce nu este ea mentionata in reportu.”

Subscrissulu reflectà. ca D. interpellante se afa in ratecire mare, si pontru aceea se simtiesce provocat a-i da deslu-cirea: ca, e dreptu, ca din tierra Oasiului s'au incassat ce-va offerte; dar' acellea n'au fostu offerte si date pre sam'a fondului gimnasiului din cestiune, ci pre sam'a sco-lei basericei parochiali gr. cat. romane din Seini. Apoi si aceste offerte n'a fostu de cantitatea affirmata de D. interpellante ci de o alt'a cantitate cu multu mai modesta, semnata precum in diuariulu venitului, asiá si in so-

cotelele basericei din Seini, cari manipuléza fondulu scolei sale. In fine acéste offerte s'a incasatu, nu prin subscrissulu, ci prin percep-toarele venitului basericescu, care e totudeau'n'a reaulu d'intre poporeni si nu par-oculu. —

Acésta deslucere a subscrissului nu in-destulli pre D. interpellante; ci de nou, in forma categorica, sustinu cu taria cellea mai susu affirmate de DSa dicandu: ca le va documenta.

Subscrissulu i propuse pentru docu-mentare publicitatea diurnalistica. DSa primi propunerea, si numai asiá se potu in-chiaia incidentulu needificatori, facandu-se locu desbaterilor prevediute in program-m'a dunarei. Ecce punctulu de disputa; écca statulu adeveratu allu controversiei dintre misce si Dlu Stanu.

Controversia destulu de ponderosa a-cest'a, nu uumai pentru mine si Dlu Stanu, facia cu onoreu unui-a seu altui-a dintre noi, la casu de nedocumentare: ci si pentru Onorab. publicu rom. care inmodu viu se interessédia de starea institutelor nóstre nationali afila-torie in partea loru cea mai mare intre do-lerile sfasiorilor alle nascerei loru. — Apoi 75. cubele de buccate nu sunt lucru baccatellu, daca acellea realminte s'aru fi oferiti din partea publiculu, pre sam'a institutului gim-nasiului din cestiune, apoi saru fi delapi-datu din partea óre-cui-va.

Documentu viu, despre interesarea publicu in casulu de facia, e vécea radicata in nr. 90. allu „Feder.” din annulu trecutu si repetita in nr. 27. din an. curr.

D. pretore Stanu, cee dreptu in nr. 29. „Feder.” a. curr. se nesuesce a produce ceva documentu pentru adeverirea affirmarei sale din adunarea generale, dicandu, ca: „findu in Raci'a in Tierr'a Oasiului la Protopenulu Alessandru Erdöss, de la fratele acestui-a Samuilu Erdöss, preotulu din Iriu, ar fi auditu: ca 75. cubele de buccate collecte din Tierr'a Oasiului s'aru fi vecturata in Seini pre sam'a fondului gimnasiulu.” Ecce, Onorab. publicu cetitoriu! cau'a confusionei. Si affirma mai incolo in nr. 29 Dlu Stanu, ca acestu audiu pentru DSa ar fi „O semiproba.” — Dar' D. Stanu se vede a fi iutatu:

a) ca „Semi-proba” calca mai pucinu si decat probabilitatea, de si acésta inca e sora dulce cu incertitudinea:

b) ca motivele pre cari se bazeaza certitudinea, sunt nu numai de numeratu, ci si de poneratul pentruca din contra pe usioru se poate templá, ca se zidesca edificiulu in aeru. Apoi „Vane Opinari,” nici decat nu poate fi insu-sirea unui pretore, cu atatu mai pucinu si-pote imbracá opinioanea vana in forma apodictica; pentruca a fi apodicticu, va se dica: „a sci” si „a posiede evidint'a D-lui Stanu pentru affirmarea D. Salle apodictica? Nicairea. — Nu o possiede, dar' nici ca si-o va pute castigá candu-va.”

Daca e adeveru cea ce affirma D. Stanu in nr. 29 „Feder.” ca affirmarea DSale din adunarea generale a basatu-o pre acellea audite din senulu familialu allu Fratilor numiti Erdössieni in Raci'a: atunci D-lui Stanu fortei campatiuncu pentru errorea in care a cadiutu din usioretatea credintiei Salle prin care s'a facutu instrumentul blamarei sale propriu si a complicitismului peccatosu Erdössianu, facandu-se pre sine nu numai calum-natori, ci si propagatori de calumniare. Apoi brâutu preutiescu farosiu si negru, domne-reu convine cu calumnia si propagarea ei!! Dar pré credu, ca D. Stanu, dupa ce la pre-a riptu odata la buzo pesatulu fierbinte, in venitoriu va adopt'a cu mai multa scrupulositate principiulu salutariu allu criticismului, facia cu acellea audite din altii, si cu getandu-se vorbindu din sine insu-si. — Si D. Stanu poate evitá errorea! pentruca: au nu e DSa locutoriu in Seini? au n'am amblatu eu la Cas'at DSale totudeau'n'a? ma in unele septemanu mai de multe ori pana la adunarea generale din cestiune. Au dora l'am lipsit u pre DSa óre candu va de incredere si sinceritatea mea? Au n'am confe-ritu cu DSa tóto lucrurile nostre de natura publica, inca, cu un'a septemana inainte de adunare, si inse-si statutelo gimnasiului din cestiunea sustinende pentru intarire, rugan-

du-lu: ca si DSa se le critiseze; cea ce a si primitu propunendu insus-si DSa unele mo-dificari la cătiva §§-i ai statutelor cari s'au si adoptatu. Au dora protocolele ratio-cinelor Basericei parochiali de aici au fostu inchise ore candu-va dinaintea doritorilor de a-si castigá din ele informatiuni obiec-tive seu si subiective ori in ce felu de re-ferintia? Au nu era dastullu o simpla in-trebare indreptata ca tra mine despre cellea audite prin DSa? si reproducandu eu Ac-tele din archivu referitorie la cestiune si-ar fi schimbatu credint'a erratica si compro-misiatoria pentru urditorii si propagatori ei. — Ce dar l'a impedeceatu pre D. Stanu, in afliarea adeverului, facia cu acellea audite de la complotisatorii Erdössieni? Responsnulu la intrebarile acsstea tote, ni-lu pote da singuru DSa insu-si. — Cu tote acestea, cee ce D. Stanu, n'a voitua a sci pre calle privata, va fi silitu a sci pre calle publica, din urmatoriulu.

Estrassu din cartecic'a offertelor tierrei Oasiului.

I. „Nro. 2956 Prin ordinatiunea inclitei Jurisdictiuni c. r. a comitatului Satumariului din 24. nov. an. cur. ad 10,595 Dlu Preutu localu gr. cat, s'a datu facultate ca in communele cercului meu de confessiunea gr. cat. din scopulu acoperirei speselor recerute la zidirea unei scole gr. cat. se pota culege offerte benevolu. Despre ce se dà acésta cartecica Dlu recursinte spre legitimarea Sa. — Datu Seini 2. dec. 1856. Ladislau SEoday m. s. Capeten'a Cercului. (L. S.)“

II. „Communitates nostra gr. cat. ro-mana din Seini, pre temeju permisiunei mai inalte in treb'a scolei sale communalii, tramițiendu-si credentionalulu seu la cei de o relegiune si sange cu sine din subcerculo județului Seiniului, cătra acesti-a se gra-besce a indreptá urmatoriele cuvinte fra-tiesci, etc — — — — — noi dara ne amu propusu infinitarea unei scole poporale bineorganisate, etc. — — — rogandu-ve: ca din productele pamentului Vostru, cari le aveti de la Ddieu, se bine-voiti a ne ajutá, etc. Datu Seini 8 Dec. 1856. Petru Achimu, tenerulu. Curatorele scolei gr. cat. de Seini.

III. „Catra Prereveritulu D. Parocu, in a carui parochia va intrá culegatorulu de oferte cu Libellulu acestu-a.“

„Parintesc'a portare de grige a in-italului guvernul imperatescu in privint'a scolelor poporene arretata preoum si geniulu propassirei seculului nostru, care pretinde: ca numai prin adeverata cultura se poate ferici precum unu omu senguratecu asiá si o co-munitate seu si unu statu intregu — afundu strabatendu la anim'a comunitatii nostre gr. cat. de Seini; Acest'a si-a propusu infinitarea: Unei scole normali bine organizate si cu 4 clase înzestrare — Seini 22 decem. 1856. Georgiu Maniu in S. Paroculu Seiniului, Directorul scolei gr. cat. de Seini“

Din aceste documente officiale in modu evident se adeveresc, a fi nointemeata affirmarea Dlu Stanu nu numai cea din adunarea generale din Bai'a-mare, ci si cea din nr. 29 „Feder.” unde dice: ca eu de-si asiú fi negatu cantitatea buccatelor de 75 cubule a fi fostu offerita din Tierr'a Oasiului pre sem'a fondului gimnasiulu: totu-si asiú fi recunoscutu acea cantitate de buccate a fi fostu percepta (incasata) pre sem'a nouei baserice, ce se zidesce in Seini.“

Candu cetii acesta afirmare a D. Stanu in data mi-adussei aminte de sentint'a stra-mosiloru. „Qui in limine impingit, tota claudicat domo.“

Cu acéste asiú fi terminatu. Dar' spre documentarea affirmarei melle: ca cantitatea offertelor din Tierr'a Oasiului pre sem'a scolei parochiali romane din Seini ce-si are menirea de a fi scola normala bine organizata si cu multu mai modesta, decat cantitatea af-firmata de D. Stanu: cu permissunea Onorab. Redactiuni voi insirá aci din Libellulu offertelor tóte daruirile facute si incuse din Tierr'a Oasiului, pre sem'a scolei atinse; cari daruirii se afa in Libellu in tóte com-munele basericesci adeverite si prin sascrie-re autografa a D-lorū Preuti, sub a carorii preveghiare s'au culessu offertele atinse, asiá precum urmeza:

„Din Negresci in 30 Dec. 1856 Paro-culu locului au datu in bani mon. conv. 2 fl.

Din Satu s'au strinsu in bani — fl 30 er in grauntie de malaiu 2 mertie 29 itie in grâu . . . . . 16 itie.“

„Andercu Parocu si Protop.“

„Din Turu, in 1. Januariu 1857. Paro-culu locului in grauntie de malaiu 2 mertie din Satu s'au strinsu malaiu 4 mertie“

„Iacobu Popu, paroc. locului.“

„Fischer Simonu“ . . . . . fl 48 er

„Din Certeidia in 10 Januariu 1857. Paro-culu locului in grauntie de malaiu 1 mertie. Fischer Simon directorele fabricei de fieru lui Fartatu Grigorii a datu 48 eri arginta (semnatu mai susu).“

„P. P. Calugari din Monastirea Bicsa-dului au datu . . . . . 1 fl — er

Din comun'a Bicsadu in 12. Jan 1857.

D. paroculu localu . . . . . 2 fl — er

Din satu s'au strinsu bucate 3 mertie 20 itie“

Budu m. s. parocu.“

„Din Tersioltiu in 13—16 Jan. 1857. Paroculu locului in bani . . . . . 1 fl — er din satu malaiu 5 mertie 12 itie

grâu . . . . . 10 itie.“

Darabantu m. s. parocu.“

Din Kis-Tartócz, (Aleceni) 6 copacie malaiu (=24 itie)

in bani . . . . . — fl 15 er

idem Darabantu m. s.

„Din Camardiana in 30 Januaria 1857. Paroculu locului in bani . . . . . — fl 30 er din satu s'au strinsu malaiu 14 mertie.“

„Josifu Fucek m. s.“

Din Calinesci in 5 Febr. 1857. Paroculu locului, au datu malaiu 2 mertie din satu s'au strinsu m. 8 mertie

grâu . . . . . 2 mertie 8 itie.“

„Petru Orosu parocu.“

„Din Lechint'a in 7 Febr. 1857. Paro-culu locului, in malaiu 1 mertie

din satu dupa poterea poporului inca s'au datu . . . . . 4 mertie 8 itie.“

„Dem. Bereiu m. s. adm. paroc.“

„Din Boinesci in 8. Febr. 1857. Paro-culu locului in bani . . . . . — fl 30 er din satu s'au strinsu malaiu 6 mertie si 6 copâie, cari facu 24 itie.

„Basilu Kiss m. s. paroc. loc.“

„Din Tripu in 10 si 11 Febr. 1874. din satu malaiu . . . . . 1 mertie 11 itie

fasole . . . . . 1 mertie 34 itie

J. P. . . . . 1 fl — er

„Josifu Popu de Lemeni, m. s.

adm. par.“

„Bissadulu a datu . . . . . 1 fl — er

„Simoni.“

„Din Prilogu in 15 Febr. 1854. Paro-culu loculu malaiu . . . . . 2 mertie

din satu malaiu . . . . . 13 itie

grâu . . . . . 7 itie

fasole . . . . . 36 itie

„Joanne Popu m. s. parocu loc.“

„Din Raesia in 18 Febr. 1857. Paro-culu locului in bani . . . . . 2 fl — er

din satu bani . . . . . fl 43 or

malaiu . . . . . 16 mertie

grâu . . . . . 17 itie

T.. E.. . . . . 1 fl — er

„Sandru Erdöss m. s.

par. Racsiei.“

„Din Vam'a D. Ilia Stetiu grâu 20 itie Paroculu lacului, malaiu 2 mertie

Cantorelo . . . . . 20 itie

catra ofertele banali din Comuna s'au immanuatu culegatorului Nucu Popanu din Seini care au addusu pretiulu buccatelor puse in depositu prin primulu culegatoriu: Grigoriu Fartatu, dupa vinderea acellor-a. — Acestea se adeveresc din Libellu, *) precum si din documentele de sub.

A. B. C. D. allaturate cätre Libellu in care se spune prin fia care respectivu D. Preutu, cu subscriere autografa; că cătu face collect'a data lui Nucu Popanu din comuna, din pretiulu buccatelor vendute si din bani gata offeriti. — Acestea documente facu servitul lui nucu Popanu spre justificarea sa in locu de contra-quistantia. — Era pentru ofertele facute, primesca generosii offeritori multiamit'a cea mai caldura. Cari oferte facu in bani gata preste totu 70 fl. 24 cr. m. conv. intrati in socotelele fondului scölei parochiali, ce se administreaza la olalta cu fondulu basericescu, si se potu vedé la pag. 89 si 90 a diuariului venitului basericescu si scolari la casu candu s'ar indoi cine-va despre adeverulu celor dissesi documentate mai susu; pentru că socotelele basericei rom. de Seini stau totdeauna deschise pentru ori si cine voiesce a-si castigá din densele cunoscintia.

Mai am inca, On. Redactiune! a documenta una impregiurare essentiala, adeca aceea: că eu nici candu n'am fostu perceptorele seu manipulantele veniturilor si speselor basericesci ori scolari Seinene. Acesta adeverire mi-o dă. Atestatulu aci sub %. allaturatu.

Totu su bune si frumose, va dice D. Satumarianu din nrri 90: 1874 si 27 a. c. ai „Feder“. precum si altii din On. Publicu; dar unde sunt celea 75. cubule de bucate afirmate de D. Stanu a fi fostu vecurate in Seini pre semn'a fondului gimnasialu? La acesta intrebare eu tacu, că nu scui de elle nemica prin cine si candu s'è se fi vecturatu aceleia in Seinusila cine s'è se fi depusu acellea! — Pot că D. Stanu le va scociori de ore unde-va, ce si acceptam de la Dsa cu afatul mai vertosu, că acest'a a promisso-o cu solennitate marclui publicu din adunarea gen. in Bai'a-mare; că-ci cu totii suntemu iubitorii binelui publicu, sciindu-se: că unde e fericirea publica, acolo se affa si nu altu unde si fericirea individualor; si unde se asta calamitatea publica acolo e si cea a particularilor.

Giorgiu Maniu
Protop. si Parocu Seinului.

*) Libellu si allaturate mi-s'au tramsissu in originale. Red.

Publicatiune

prin care se adduce la cunoscintia onoratului publicu urmatoriu

Estrassu,

allu socoteleloru annului 1874 despre celle 4 fonduri, cari s'au testatu de repausatulu Ioanu Iug'a de Bacu, din Brasovu, spre scopuri filantropice.

Summa totala a cestoru fonduri e de 25,000 fl. v., este assiedata primo loco in pretiulu casei, care s'a cumperatu in piata Brasiovului sub Nr. 82.

Dupa estrassulu socoteleloru din an. 1873 a fostu remas din venitulu predisse- loru fonduri cu finitulu lui

in bani de . . . . . 4510 fl. 56½ cr

In carele s'a adauuu cu interesele acelloru fonduri pre an. 1874 a 5%

1260 fl — cr

assemenea competitinta a intereselor la formandulu allu doilea fondu de 6300 fl allu legatului IV.

pre an. 1874 5%

315 fl — cr

apoi interesele 5% totu pre an. 1874 la summa de 3920 fl 78 cr. care se adunasse pana la 31 Decembrie 1873. spre formarea unui allu 2-le fondu de la atinsulu legatu eu

196 fl — or

Summa . . . . . 6281 fl 56½

Din care s'an datu:

1. La destinatiunea legalului I. 105 fl.

2. La destinatiunea legalului II. 64 fl 50 cr.

3. La destinatiunea legalului III. 630 fl.

4. La destinatiunea legalului IV. 315 fl. 50 cr

Remans prisosu 5167 fl 6½ cr

Carele se tiene:

a) de fondulu legatului II. cu . . . . . 735 fl 28½ cr

b) de formandulu allu 2. fondu legatului IV. cu 4431 fl 78 — cr

Summa 5167 fl 6½ cr

Brasovu 31 Decembre 1874.

Comitetulu administrativu allu fondurilor Iugaiane.

Ioanu Petricu presiedinte.

Communicatiunea pre cällile ferrate ung.

Callea ferr. i. r. priv. a statului.

Trenuri accelerate Vienn'a-Pest'a.

Vienn'a, pleca 3.15 a. m. Dupa m. la 11.— ser'a

Pest'a, sosesc 10.06 " 6.35 dem.

Pest'a-Vienn'a.

Pest'a, pleca 7.50 dem. 2.25 d. m.

Vienn'a sosesc 2.12 d. m. 9.29 ser'a.

Trenuri accelerate sub statiunea vaporeloru accelerate.

Vienn'a-Baziasu. Baziasu-Vienn'a.

Luni si Vineri Luni si Vineri

Vienn'a, pleca 3.15 n. m. Baziasu pleca 6.05 ser'a

Pest'a, 10.30 ser'a Timisor'a 10.07

Czegléd " 12.02 dem. Szegedin 1.41 dem

Szegedin 2.47 " Czegléd 4.36 "

Timisor'a 5.19 " Pest'a 7.50 "

Baziasu, sosesc 8.46 " Vienn'a sos. 2.12 d. m.

Trenuri de persone Vienn'a-Baziasu.

Vienn'a pleca 8.45 dem. 8.20 ser'a

Pest'a pleca 11.13 " 11.08 "

Ersek-Ujvár 2.21 " 2.14 "

Pest'a sosesc 5.56 " 6.08 "

Pest'a pleca 6.57 ser'a 7.05 "

Czegléd 9.33 " 9.35 "

Szegedin 1.31 noptea 1.41 "

Timisor'a 9.15 " 5.30 "

Baziasu sosesc 8.46 dem. 10.29 ser'a

Baziasu-Vienna.

Baziasu pleca 6.05 ser'a 3.30 dem

Timisor'a 10.38 " 9.17

Szegedin 1.57 noptea 1.16 d. m.

Czegléd 5.49 dem. 5.23 "

Pest'a sos. 8.12 " 7.49 "

Pest'a pleca 9.15 " 9.25 ser'a

Ersek-Ujvár 1.21 d. m. 1.11 noptea

Posoniu 4.23 " 4.20 dem.

Vienn'a sos. 6.09 ser'a 6.03 "

Trenuri directe call. ferr. de Tisza.

Pest'a-Czegléd. Pest'a-Czegléd

Pest'a, pl. 6.28 se. 7.30 d. Czegléd pl. 8.19 d. 6.40 s.

Czeglédso. 8.38 " 9.43 " Pest'a so. 10.45 " 8.31 "

Trenuri mestecate

Vienn'a-Posoniu. Posoniu-Vienn'a.

Vienn'a pleca 4.30 d. m. Posoniu plec. 7.30

Posoniu sos. 7.02 ser'a Vienn'a sos. 9.06

Callea ferr. de Tis'a.

Pest'a-Cassovi'a.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.16 ser'a

Czegléd 10.18 a. n. 9.18

Szolnok 11.22 a. n. 10.26 noptea 6.16 dem.

P.-Ladány 2.— d. m. 1.52 " 11.36 a. m.

Debrecon 3.51 " 3.30 dem. sos. 2.20 d. m.

Miskolc 11.51 ser'a 1.50 d. m. plec 8.— dem.

Cassovi'a sos. 11.51 noptea 6.— ser'a 11.43 a. m.

Cassovi'a-Pest'a.

Cassovi'a plec. 5.— dem. 9.20 a. m. 6.01 ser'a

Miskolc 7.42 " 1.41 d. m. sos. 9.34 ser.

Debrecon 12.23 d. m. 10.12 noptea pl. 3.25 d. m.

P.-Ladány 2.24 " 12.22 " 6.26 4

Szolnok 4.54 " 4.40 dem. " 12.14 "

Czegléd 5.49 " 5.49 " sos. 1.49 "

Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.45 "

Pest'a-Aradu-Timisor'a.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a

Czegléd 10.18 a. m. 9.08 " 6.60 dem.

Solnocu 11.12 " 10.15 " 8.34

Ciab'a 2.01 d. m. 2.55 dem. 4.16 d. m.

Aradu 3.51 " 6.— sos. 7.33 sor

Timisor'a sos. 5.40 " 8.36 "

Timisor'a-Aradu-Pest'a.

Timisor'a pleca 10.37 a. m. 6.20 d. m.

Aradu 12.36 d. m. 9.16 sea 6.20 dem.

Timisor'a-Aradu-Pest'a.

Timisor'a pleca 10.37 a. m. 6.20 d. m.

Aradu 12.36 d. m. 9.16 sea 6.20 dem.

Visieu-de-susu, in 20 Maiu.

Onorate Dle Redactoru!

Aveti bunetate a primi in colonele pre- tuiului diuariu „Federatiunea“, urmatorie- si re că Publicare la poporul roman.

Natiunea romana are mai in tote ramu- re de scientia cäte unu operatu, originalu ori traducere, numai Medicin'a e mai pucinu representata, si inca acelu ramu allu medicin'e care tractedia *despre morburele si curarea Viteloru*, e cu totul neglessu. — Sub- scrissulu vediendu lips'a ce are poporul si economul romanu, care mai cu sama se occupa cu creșcerea si prasirea Viteloru, de unu astu-fel de Opu, de si cu cea mai mare sfida, la indemnarea mai multor amici, ma- amu otaritu, a lucra o Carte ce preste scurtu tempu va essi la lumina sub Titlulu „Veterinariulu de Casa“, sau Indrumariu cu nuc- nomul singuru pota vindecă Vitele morbosă d'in economia sa.

Opulu de mine lucratu, intru atât'a e de lipsa economului romanu, cătu nu ar trebui se lipseasca de la cas'a nece unui-a, pentru ca contine in sine, totu ce numai se poftesce, atât' la crescerea si prasirea animalelor domestece, cătu si aceea ce se tione pentru cunoscerea morburilor si Vin- decarea loru.

Opulu „Veterinariulu de casa“ e cu totul gata, si in töte dillele lu potu pune sub, tipariu inse numai o impregiurare mi-sta in calle. Acesta impregiurare si la mine, precum si la multi alti auctori romani, e lips'a pentru supportarea speselor de tiparie, din care causa dara, de odata cu aceasta publicare deschidu si coll'a de pre- numeratua la „Veterinariulu de casa.“

O.O. DD. Redactori a toturor foilor romane, sunt cu respectu rogati d'in partem, ca să aiba bunetatea a publica acestu opu, in pretiuitele loru diuarie, pentru că e in interessulu poporului romanu. Subscrissulu pentru acesta binefacera, totu de a una va fi cu celu mai mare respectu si multumita.

Basilu Cornea *)
Magistrul de Chirurgia, Obstetricia si Veterinaria.

*) O.O. Cetitori voru fi sentindu toti ne- cessitatea acestui opu, care prin urmare nu atât' are trebuinta de recomandatiune, cătu mai vertosu de publicitate cătu se pota de estinsa, deci rogăm si noi pre O.O. nostri collegi de la celelalte diuarie rom. intre cari mai allesu pre Onorul nostru confrate de la „Economul“ ca să binevoiesca a face cuno- scuta acesta publicatiune cetitorilor sei.

Red. „Fed.“

Bibliografia.

Invitatare la Prenumeratua

pre opulu „Margaritarie“ cu protiu scadiuta

Pentru ca să si